

Peer

Parliaments

Make
yourself
heard

#MyWorldOurPlanet
#EUClimatePact

**Hoe we energie groen
en eerlijk maken.**

Leermaterialen

voor module 2

Dit document mag niet als officieel standpunt van de Europese Commissie worden beschouwd. Houd er rekening mee dat de informatie in dit document verouderd kan zijn, aangezien het oorspronkelijk is opgesteld in 2022.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024

© Europese Unie, 2024

Het beleid ten aanzien van hergebruik van documenten van de Europese Commissie is vastgelegd in Besluit 2011/833/EU van de Commissie van 12 december 2011 betreffende het hergebruik van documenten van de Commissie (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>). Tenzij anders vermeld, is hergebruik van dit document toegestaan krachtens een Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)-licentie (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan, mits de bron correct wordt aangegeven en eventuele wijzigingen worden vermeld.

Voor het gebruik of de reproductie van onderdelen die niet het eigendom zijn van de Europese Unie, kan het nodig zijn rechtstreeks om toestemming van de respectieve houders van het recht te verzoeken.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: productie en gebruik

Vraag 1

Van zonnepanelen op het dak tot betere muurisolatie: de manier waarop we energie opwekken en besparen in onze huizen is de sleutel tot een duurzamere samenleving. Wat zou u nodig hebben voor een efficiënter en duurzamer energieverbruik in uw huis? **Bekijk de opties** hieronder, **bespreek** ze met uw groep en **rangschik** de oplossingen dan in de volgorde die volgens u het beste is.

Punten	Optie
5 punten	B
4 punten	C
3 punten	A
2 punten	E
1 punt	D

Stemvoorbeeld

- A** Ik heb stimulerende prikkels en duidelijke informatie nodig over de voordelen om me te helpen om **energie-efficiënte veranderingen** door te voeren, zoals het isoleren van mijn huis, het installeren van een slimme thermostaat, het vervangen van oude raamkozijnen en het gebruik van energiebesparende lampen.
- B** Ik moet worden aangemoedigd **om over te stappen op groene elektriciteit en verwarming** voor mijn woning door de prijzen voor niet-hernieuwbare energie te verhogen.
- C** Stimulansen zouden het **goedkoper en gemakkelijker** moeten maken voor mij om groenere energiebronnen in mijn huis te installeren, zoals zonnepanelen en warmtepompen.
- D** Het gebruik van **energie uit vuile bronnen**, zoals steenkool, zou onmogelijk moeten worden gemaakt door deze zo snel mogelijk uit te faseren.
- E** Welke **andere oplossingen** kunt u bedenken?

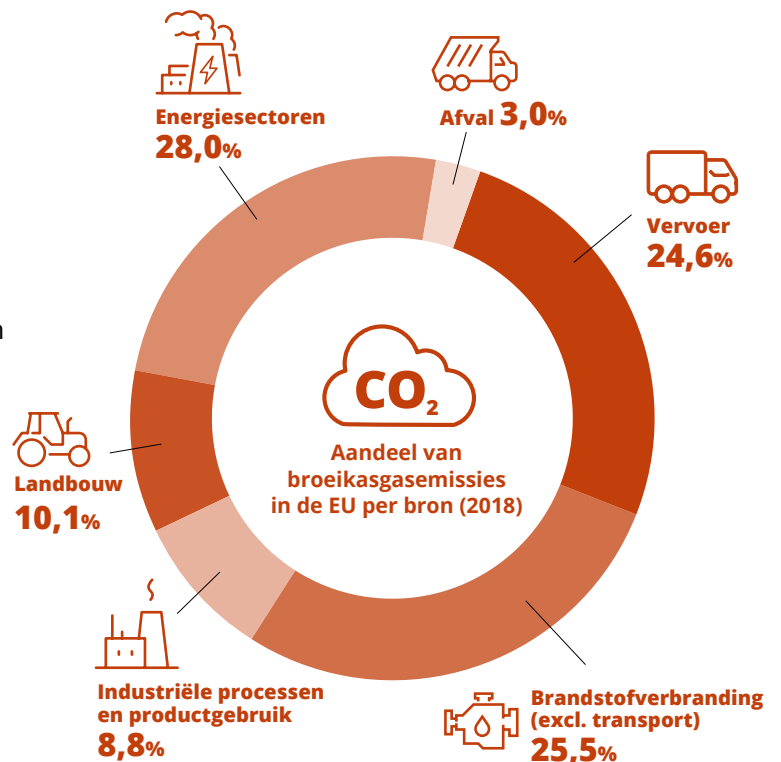
Context

Elke moderne maatschappij en economie draait op energie: we hebben die nodig om elektriciteit op te wekken, onze huizen te verwarmen en onze voertuigen aan te laten rijden. Hoewel de meeste energie nog steeds wordt geproduceerd uit fossiele brandstoffen (olie, kolen en gas), is een kleinere hoeveelheid afkomstig uit hernieuwbare energiebronnen zoals zonlicht, wind, water en geothermische warmte. En dat aandeel groeit langzaam maar zeker.

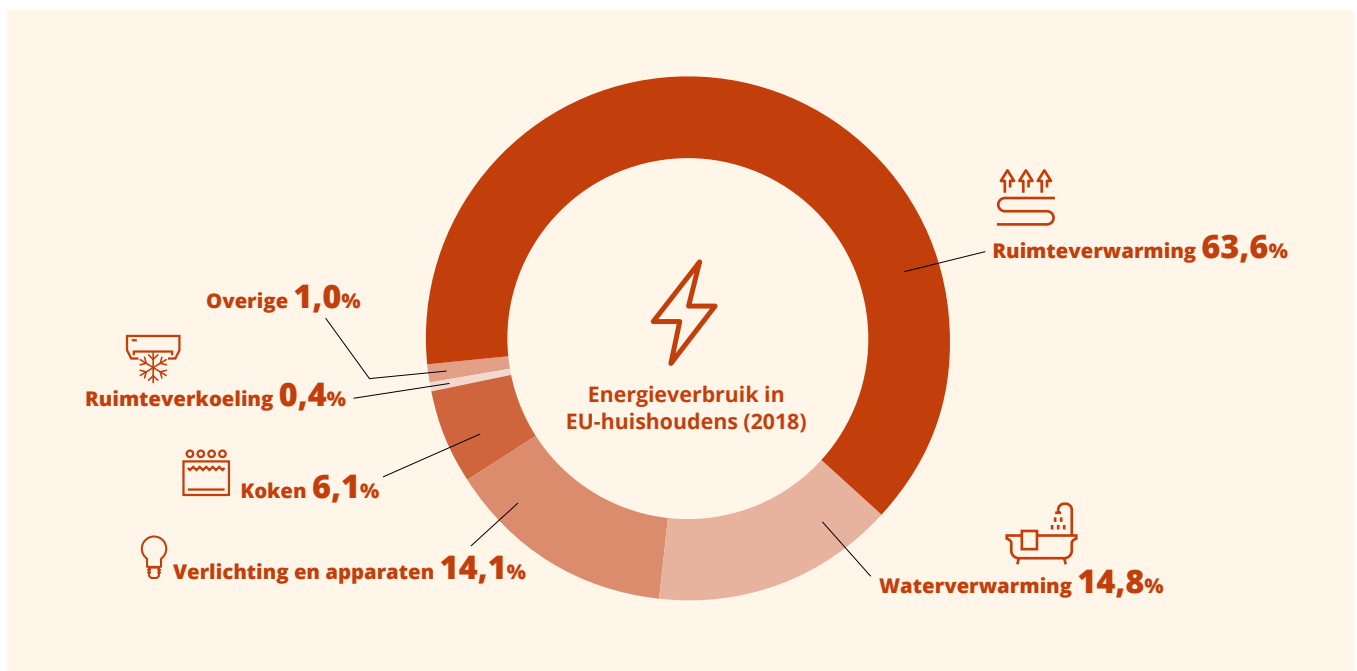
Driekwart van de broeikasgasemissies in de EU is afkomstig van de productie en het gebruik van energie.

Er zijn **twee manieren om energiegerelateerde broeikasgasemissies te verminderen**.

- Door energie-efficiëntie te verbeteren en minder energie te verbruiken (bijvoorbeeld door gebouwen te isoleren).
- Door het aandeel van uit hernieuwbare bronnen geproduceerde energie te vergroten. In 2018 waren huishoudens goed voor 26,1% van het energieverbruik in de EU, waarvan het grootste deel afkomstig was van aardgas (32,1%) en elektriciteit uit fossiele brandstoffen (24,7%), terwijl hernieuwbare bronnen goed waren voor 19,5%. Huishoudens gebruiken energie voornamelijk voor het verwarmen van huizen.

Energie op een efficiëntere en duurzamere manier produceren en gebruiken, draagt bij aan de bescherming van het milieu en aan de gezondheid en het welzijn van de mens. Het vertraagt tevens de klimaatverandering en de opwarming van de aarde en zorgt ervoor dat de EU minder afhankelijk is van externe olie- en gasleveranciers. Daarom wil de Green Deal van de EU een transitie van kolen naar schonere energiebronnen bewerkstelligen.

Energie-efficiënte gebouwen

Gebouwen zijn verantwoordelijk voor ongeveer 40% van het totale energieverbruik in de EU en voor meer dan één derde van de broeikasgasemissies in de EU.

Ongeveer 75% van alle gebouwen in de EU is niet energie-efficiënt en slechts 1% ondergaat jaarlijks energie-efficiënte renovaties. Ongeveer 85-95% van de huidige gebouwen zal in 2050 nog in gebruik zijn.

Om de broeikasgasemissies in de EU tegen 2030 met ten minste 55% te verminderen, moet de broeikasgasemissie van gebouwen met 60% worden teruggedrongen. Gebouwen moeten daarom energie-efficiënter worden gemaakt, bijvoorbeeld door betere isolatie.

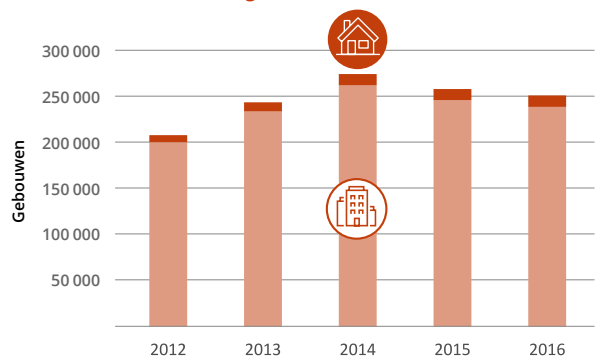
De nieuwe strategie van de Europese Commissie om de renovatie van gebouwen te stimuleren, Een RenovatieGolf voor Europa, heeft tot doel het jaarlijkse percentage energierenovaties in de komende 10 jaar te verdubbelen.

Het zogenoemde dilemma van de huurder en verhuurder kan ook problemen opleveren: verhuurders willen niet te veel geld investeren in energie-efficiënte apparaten en renovaties, omdat ze dat geld niet zullen terugverdienen. Echter, de huurders die de energiefacturen betalen hebben wel baat bij de gerealiseerde besparingen.

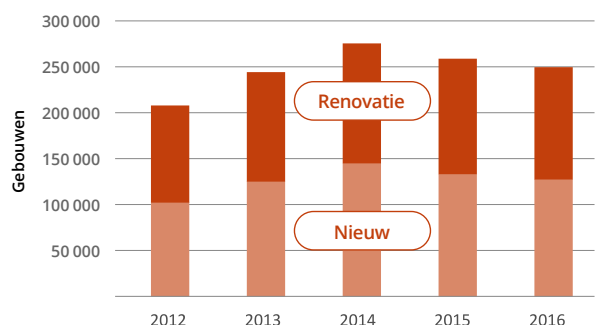
Een nieuwe investeringsgolf in energie-efficiënte renovatie van gebouwen kan een stimulans zijn voor de bouwsector, waardoor tegen 2030 160 000 groene banen kunnen worden gecreëerd.

Sommige EU-lidstaten hebben nog steeds geen prioriteit gegeven aan de dringende maatregelen, die in de bouwsector genomen moeten worden.

Bijna-energie neutrale gebouwen in Europa naar gebruik van het gebouw (al dan niet residentieel)

Bijna-energie neutrale gebouwen in Europa (nieuw en gerenoveerd)

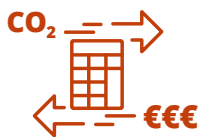

Hoe we energie groen en eerlijk maken: productie en gebruik

CO₂-beprijzing

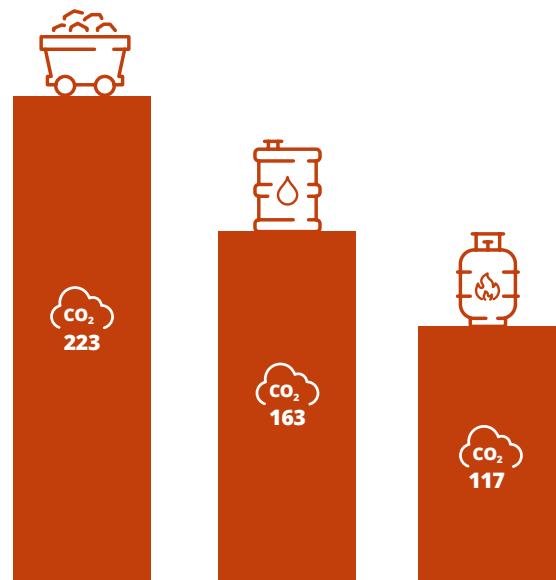
De waardebeoordeling van CO₂ is een poging om de "externe" kosten van broeikasgasemissies vast te leggen. Dit zijn kosten die het publiek – ieder van ons – betaalt om de door klimaatverandering aangerichte schade te herstellen, zoals kosten voor de gezondheidszorg of materiële schade, als gevolg van hittegolven en droogte (bron).

Er zijn verschillende manieren om de waarde van broeikasgasemissies te bepalen, maar emissiehandelssystemen en CO₂-heffingen zijn het meest gangbaar.

Emissiehandel houdt in dat CO₂-uitstoters (zoals elektriciteitsleveranciers) certificaten ontvangen waarmee ze een bepaalde hoeveelheid CO₂ per jaar mogen uitstoten. Door hun CO₂-uitstoot te verminderen kunnen ze ongebruikte emissierechten verkopen aan andere partijen op de markt die een hogere uitstoot hebben. Het totale aantal certificaten wordt wettelijk beperkt en in de loop der tijd verminderd, zodat CO₂-uitstoters worden gestimuleerd om hun CO₂-voetafdruk te verbeteren.

Koolstofgehalte van fossiele brandstoffen per type – steenkool, olie, aardgas (aantal ponden uitgestoten CO₂ per miljoen Britse thermische eenheden)

De EU heeft in 2005 een emissiehandelssysteem opgestart. Het was de eerste grote koolstofmarkt ter wereld en is nog steeds de grootste. Het beperkt de uitstoot van ongeveer 10 000 faciliteiten in de energiesector en de productie-industrie, evenals luchtvaartmaatschappijen met vliegroutes tussen de deelnemende landen. Hoewel het systeem nog niet de algemene emissies van transport en gebouwen omvat, dekt het wel ongeveer 40% van de broeikasgasemissies van de EU af.

Koolstofbeprijzing

Steenkool (antraciet)	228,60
Steenkool (bruinkool)	216,24
Steenkool (subbitumineus)	214,13
Steenkool (bitumineus)	205,40
Dieselbrandstof en stookolie	163,45
Benzine (zonder ethanol)	155,77
Propanaan	138,63
Aardgas	116,65

Aantal ponden uitgestoten CO₂ per miljoen Britse thermische eenheden (Btu) voor verschillende brandstoffen

In tegenstelling tot een emissiehandelssysteem stelt een CO₂-belasting rechtstreeks een prijs voor koolstof vast door een belastingtarief te bepalen voor broeikasgasemissies of – wat gebruikelijker is – voor het koolstofgehalte van fossiele brandstoffen. Het koolstofgehalte van fossiele brandstoffen verwijst naar de verschillende hoeveelheden koolstofdioxide (CO₂) die verschillende brandstoffen uitstoten in verhouding tot de energie die ze produceren bij verbranding. Zo stoot steenkool bijna tweemaal zoveel CO₂ uit per geproduceerde energie bij verbranding als aardgas.

Enkele Europese landen, zoals Finland, Noorwegen, Zweden en Denemarken, zijn al in de jaren negentig begonnen met het experimenteren met koolstofheffingen. Sindsdien volgden verschillende andere Europese landen, maar de belastingstarieven lopen sterk uiteen. CO₂-heffingen kunnen een doeltreffende manier zijn om de CO₂-uitstoot en luchtverontreiniging te verminderen door een koolstofprijs te bepalen. Tevens kunnen ze een rol spelen bij de vermindering van de uitstoot van sectoren die niet onder het EU-emissiehandelssysteem vallen.

De inkomsten uit de koolstofbeprijzing kunnen worden gebruikt ter ondersteuning van verdere inspanningen om broeikasgasemissies terug te dringen. Het kan ook worden gebruikt om de lasten voor huishoudens met een laag inkomen te verlichten door de sociale uitkeringen te verhogen, huishoudens te ondersteunen met forfaitaire (= vooraf vastgestelde) betalingen, of te investeren in speciale regelingen, zoals subsidies voor renovaties van gebouwen.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: productie en gebruik

Zonne-energie is een duurzame energiebron, die kan worden gebruikt om huishoudens van elektriciteit en warm water te voorzien. Zonne-energie kan tegen 2040 in 20% van de elektriciteitsbehoefte van de EU voorzien.

In de meeste lidstaten levert zonne-energie minder dan 1% van de energie die wordt gebruikt voor verwarming en koeling. In landen met een warmer klimaat met meer zon en minder vraag naar verwarming, levert zonne-energie een veel groter aandeel energie – meer dan 15% in Cyprus, bij voorbeeld.

Warmtepompen zijn een andere bron van efficiënte energie. Ze worden buiten de woning geplaatst en werken als een koelkast, maar dan omgekeerd. Ze gebruiken energie uit de omgeving om een ruimte te verwarmen of te koelen. Hoewel ze op elektriciteit werken, gebruiken ze die zeer efficiënt.

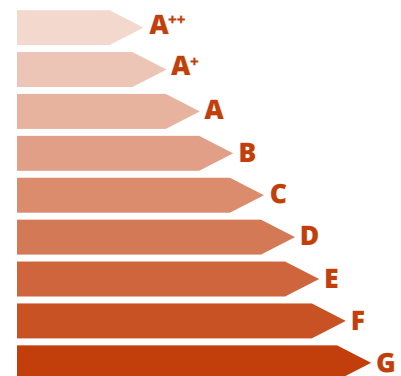
Warmtepompen zijn de afgelopen jaren veel gangbaarder geworden, met name in lidstaten met een koud klimaat en waar er minder woningen op het aardgasnet zijn aangesloten. Ze zijn het populairst in Zweden, Estland, Finland en Noorwegen, waar jaarlijks meer dan 25 warmtepompen per 1000 huishoudens worden verkocht.

Om de uitstoot van huishoudelijke verwarmingssystemen te verminderen, bevorderen de lidstaten de installatie van warmtepompen en zonnepanelen, meestal via subsidies en leningen, maar ook via belastingverlagingen. Dit heeft in sommige lidstaten geleid tot een aanzienlijke toename van het aantal installaties.

Sinds 2015 vereist de EU-regelgeving dat warmtepompen, zonnepanelen en soortgelijke huishoudelijke apparaten voor de productie van elektriciteit en warmte moeten worden voorzien van een etiket met informatie over energie-efficiëntie en -verbruik.

Bovendien heeft de EU in 2010 de eis gesteld dat alle nieuwe gebouwen tegen 2021 "bijna-energie neutrale gebouwen" moeten zijn en energie uit hernieuwbare bronnen moeten gebruiken. Tussen 2012 en 2016 werden ongeveer 1,2 miljoen "bijna-energie neutrale gebouwen" gebouwd of bestaande gebouwen gerenoveerd om te voldoen aan deze vereisten. Hun aandeel in de bouwmarkt steeg van 14 naar 20%.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: productie en gebruik

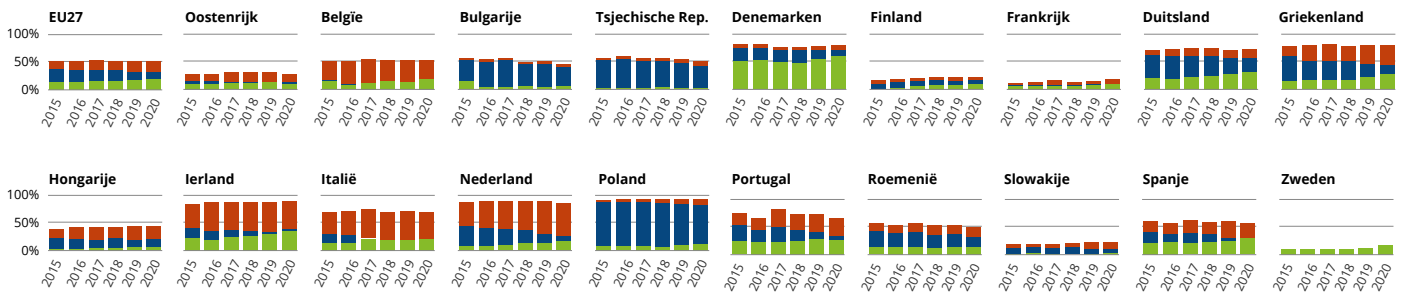
Overschakeling van steenkool naar andere energiebronnen

Hernieuwbare energiebronnen hebben fossiele brandstoffen voor het eerst in 2020 ingehaald als de belangrijkste elektriciteitsbron van de EU. Steenkool is in sommige lidstaten nog steeds een belangrijke

bron, ondanks het feit dat verbranding van steenkool verreweg de meeste CO2 per geproduceerde energie bij verbranding uitstoot, bijna tweemaal zoveel als aardgas en 40% meer dan diesel en stookolie.

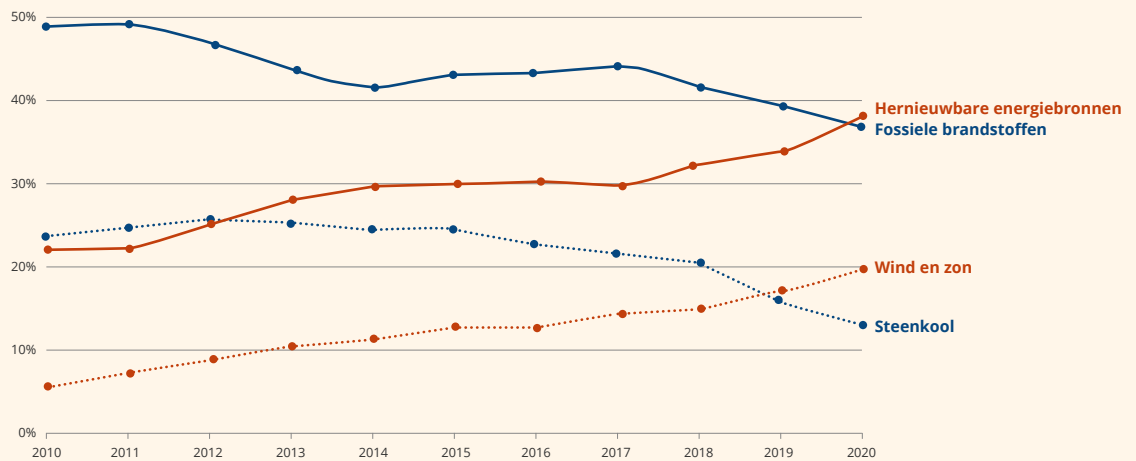
Bronnen van elektriciteitsproductie in de EU-lidstaten

Percentage van de totale elektriciteitsproductie

Hernieuwbare energiebronnen halen fossiele brandstoffen in

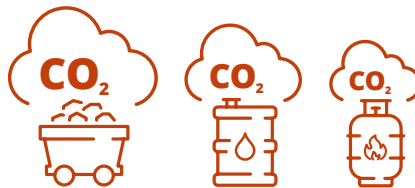
% van de elektriciteitsproductie in de EU27

"Europe's Power Sector in 2020". Ember and Agora Energiewende (25/01/2021)

Overschakeling van steenkool naar andere energiebronnen

Steenkool produceert meer CO₂ per kilogram dan enige andere fossiele brandstof. Hoewel elektriciteitscentrales hun milieuprestaties hebben verbeterd, zijn kolencentrales nog steeds de belangrijkste bron van verontreinigende stoffen die in de lucht en het water terechtkomen.

Volgens deskundigen is de doelstelling van de Europese Commissie, om de uitstoot van broeikasgassen tegen 2030 met ten minste 55% te verminderen, alleen mogelijk indien steenkool door de lidstaten bijna volledig wordt uitgefaseerd.

Van de 27 EU-lidstaten die van oudsher steenkool hebben gebruikt voor de opwekking van hun elektriciteit, zijn er al 14 die steenkoolvrij zijn of hebben aangekondigd dat dit tegen 2030 zal gebeuren. Duitsland heeft 2038 als streefdatum, Polen 2049, Tsjechië streeft naar een uitfasering van steenkool voor 2033, net als Slovenië. Roemenië

heeft toegezegd steenkool uiterlijk in 2032 uit te faseren en Bulgarije voor 2038.

De uitfasering van steenkool is een uitdaging voor de betrokken regio's. De kolensector in de EU biedt werk aan 237 000 mensen in steenkoolcentrales en kolenmijnen, en dit aantal zou tegen 2030 met 160 000 kunnen afnemen, voordat de sector begin 2040 volledig verdwenen is. De daling zou nog sneller kunnen gaan, afhankelijk van hoe snel steenkool in de EU wordt uitgefaseerd.

De EU heeft het Mechanisme en Fonds voor een rechtvaardige transitie opgezet om de EU-regio's te ondersteunen die het zwaarst worden getroffen door de overgang naar klimaatneutraliteit – met name de steenkool-, turf- en olieschalieregio's. Zij zal dit doen door hen te helpen met de herstructurering van hun economie en met omscholing van hun beroepsbevolking naar toekomstbestendige sectoren.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: productie en gebruik

Hoe we energie groen en eerlijk maken: een rechtvaardige transitie

Vraag 2

Het is van cruciaal belang dat niemand wordt uitgesloten bij de overstap naar schonere, groenere vormen van energie. Hoe kunnen we de transitie voor iedereen eerlijk laten verlopen?

Bekijk de onderstaande opties, bespreek ze met uw groep en **rangschik** de oplossingen dan in de volgorde die volgens u het beste is.

Punten	Optie
5 punten	B
4 punten	C
3 punten	A
2 punten	E
1 punt	D

Stemvoorbeeld

- A** Energiebesparende technologieën zoals huishoudelijke apparaten en lampen moeten **betaalbaarder** worden gemaakt voor huishoudens met een laag inkomen.
- B** Energie en elektriciteit uit niet-hernieuwbare bronnen **worden duurder** indien er kosten worden ingevoerd voor de CO₂ die wordt uitgestoten tijdens het productieproces (de zogeheten koolstofprijs). Deze verhogingen moeten worden vergoed voor gezinnen met een laag inkomen.
- C** Mensen die werkzaam zijn in de fossiele brandstofsector of energie-intensieve sector moeten mogelijkheden krijgen **om zich om te scholen**, zodat ze een andere baan kunnen vinden in dezelfde sector of in een geheel nieuwe sector.
- D** Gemeenschappen en regio's die afhankelijk zijn van steenkoolwinning moeten **speciale hulp krijgen om hun groene transitie te ondersteunen**.
- E** Welke **andere oplossingen** kunt u bedenken?

Context

Met haar Green Deal wil de EU de transitie naar groene energie stimuleren en tegen 2050 het eerste klimaatneutrale continent worden. Geschat wordt dat de groene transitie over het algemeen een positief effect zal hebben op de economie en werkgelegenheid. Met het juiste beleid zou dit tegen 2030 ongeveer 1 miljoen banen in de EU kunnen scheppen – met name banen met een gemiddeld inkomen voor middelhoog geschoolden in de bouw en productie.

De groene transitie betekent een transformatie van de energiesector, wat op korte termijn enorme investeringen zal vergen. Tegen het jaar 2050 worden de transitiekosten voor elektriciteit alleen al tussen de 1,2 biljoen tot 1,4 biljoen euro geschat. De energieleveranciers rekenen momenteel een deel van die energietransitiekosten door in de energierekeningen van de consument. Dit verhoogt het risico op energiearmoede, waardoor 34 miljoen mensen in de EU worden getroffen. Huishoudens met een laag inkomen kunnen zich geen nieuwere, efficiëntere apparaten veroorloven en wonen vaak in oudere gebouwen die niet zijn gerenoveerd. Hierdoor betalen ze aanzienlijk hogere energierekeningen, in vergelijking met mensen die in energie-efficiënte gebouwen wonen.

De energietransitie zet onderdelen van de energiesector die nog steeds afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen onder druk, zoals de steenkoolwinning en de productie van minerale olie (bv. paraffine). Daarom stelt de Europese Commissie een nieuw Sociaal Klimaatfonds voor om investeringen in het koolstofarm maken van gebouwen en vervoer te ondersteunen en tegelijkertijd energiearmoede aan te pakken. Het zal kwetsbare huishoudens en kleine bedrijven ondersteunen bij de financiering van energierenovaties en andere maatregelen om hen te helpen hun energieverbruik te verminderen en over te schakelen op hernieuwbare energiebronnen. Het fonds zal 72,2 miljard euro beschikbaar stellen tussen 2025 en 2032.

De EU heeft het Fonds voor een rechtvaardige transitie van 19,2 miljard euro opgericht zodat de groene transitie eerlijk en inclusief plaats kan vinden. De lidstaten kunnen deze middelen gebruiken om projecten te financieren, zoals opleidings- en omscholingsprogramma's, om mensen te helpen om nieuw werk te vinden wanneer ze in regio's wonen die sterk afhankelijk zijn van de fossiele brandstofindustrie en broeikasgasintensieve industrieën.

1 miljoen
nieuwe groene banen in de EU **2030**

72,2 miljard
Sociaal Klimaatfonds **2025 > 2032**

19,2 miljard
door de EU geraamd transitiefonds

Hoe we energie
groen en eerlijk maken:
een rechtvaardige transitie

Energiebesparende technologieën

Er zijn verschillende manieren om energie te besparen: van oplossingen met lage en gemiddelde kosten zoals lampen en huishoudelijke apparaten tot dure, energie-efficiënte technologieën die worden gebruikt om woningen te moderniseren (zoals softwareoplossingen voor energiebeheer).

Bij het kopen van huishoudelijke apparaten moeten consumenten vaak kiezen tussen een standaardmodel en een energie-efficiënt model, dat doorgaans duurder is, maar lagere verbruikskosten belooft gedurende de levensduur van het apparaat. De afweging moet worden gemaakt tussen nu minder uitgeven (met het standaardmodel) of later minder uitgeven (met het energie-efficiënte model). Door bijvoorbeeld over te gaan op een van de meest energie-efficiënte elektrische ovens kunt u in 15 jaar tijd maximaal 230 euro besparen.

Huishoudens met een laag inkomen nemen minder vaak maatregelen om hun woning te moderniseren met energie-efficiënte technologieën dan huiseigenaren met een hoger inkomen. Renovatieprogramma's voor gebouwen zouden aantrekkelijker kunnen worden gemaakt voor huiseigenaren met een laag inkomen door de rente op leningen te verlagen, de aflossingsperiode te verlengen en/of het gesubsidieerde bedrag te verhogen.

Het beleid voor vervanging van apparaten dekt vaak inefficiënte verlichting en oude apparaten zoals wasmachines en koelkasten. Zo geeft een Duits programma gezinnen met een laag inkomen een subsidie van 150 euro om hen te helpen een nieuwe, energie-efficiënte koelkast te kopen.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: een rechtvaardige transitie

Voor EU-huishoudens met het laagste inkomen maken de energierekeningen (inclusief belastingen) ongeveer 10% deel uit van de totale huishoudsuitgaven, variërend van een minimum van 3% in Zweden tot een maximum van 23% in Slowakije.

De EU-richtlijn inzake energiebelasting biedt de lidstaten mogelijkheden om kwetsbare huishoudens vrij te stellen van hogere energiebelastingen.

Energie en elektriciteit worden duurder, als er een kostprijs wordt ingevoerd voor de CO₂-uitstoot in het productieproces (de zogenaamde koolstofprijs). De inkomsten uit de koolstofbeprijzing kunnen echter worden gebruikt om de lasten voor huishoudens met een laag inkomen te compenseren door middel van sociale uitkeringen en subsidieregelingen.

Ierland wil deze inkomsten bijvoorbeeld herverdelen om kwetsbare huishoudens te beschermen door hun brandstoftoelage te verhogen. Portugal wil de opbrengsten van de CO₂-belasting herverdelen in de vorm van een verlaging van de inkomstenbelasting voor huishoudens met lagere inkomens. En toen Zweden in 1991 de CO₂-belasting invoerde, verlaagde het ook de energiebelastingen in het algemeen om verhogingen van de totale belastingen te vermijden, wat negatieve gevolgen zouden kunnen hebben voor huishoudens met een laag inkomen.

Overheden kunnen de inkomsten uit de CO₂-beprijzing ook gebruiken om de uitgaven voor milieubescherming te verhogen en om verdere inspanningen te ondersteunen die broeikasgasemissies terugdringen.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: een rechtvaardige transitie

In de EU werken nog steeds 237 000 mensen in de kolensector, voornamelijk in steenkoolcentrales en kolenmijnen. Dit aantal zou tegen 2030 met 160 000 kunnen afnemen.

Jongeren lijken meer open te staan voor bijscholings- en omscholingsinitiatieven.

Het Fonds voor een rechtvaardige transitie van de EU zal onder meer mensen helpen zich aan te passen aan een veranderende arbeidsmarkt door hun bestaande vaardigheden verder te ontwikkelen of nieuwe vaardigheden aan te leren, en hen helpen een baan te vinden.

Daarnaast zal het nieuwe Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+), dat voor 2021-2027 een begroting heeft van meer dan 99 miljard euro, ook investeren in omscholing en bijscholing om de overgang naar een groene en digitale economie te ondersteunen.

De kwalificatiekloof vormt een obstakel bij de overgang naar een koolstofarm energiesysteem. De energiesector heeft een door mannen gedomineerd en vergrijzend personeelsbestand, met name in de conventionele energiesectoren. Er is grote vraag naar afgestudeerden in wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM) en naar mensen met digitale vaardigheden.

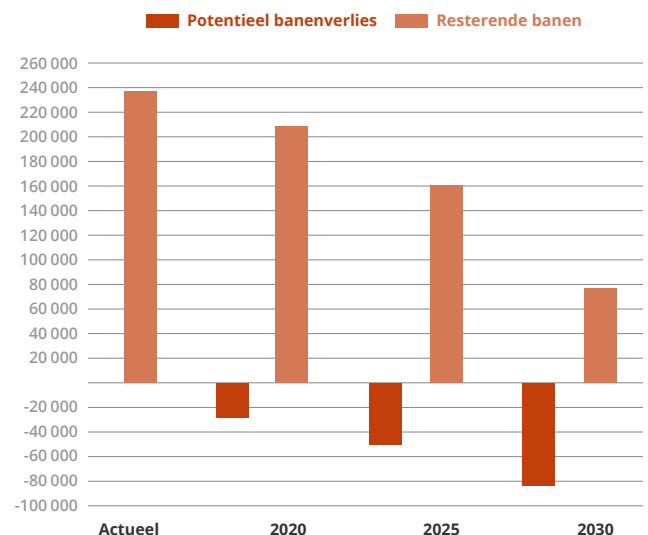
Ondersteuning voor steenkoolregio's

Er werken nog steeds 185 000 mensen in de steenkoolindustrie in de EU. Ongeveer de helft van deze mijnwerkers is werkzaam in Polen, gevolgd door Duitsland, Tsjechië, Roemenië, Bulgarije, Griekenland en Spanje.

Naar schatting lopen 109 000 banen in de mijnbouwsector het risico om te verdwijnen, doordat de sector steeds minder concurrerend wordt. In één regio in Polen kunnen maximaal 41 000 banen verloren gaan, wat ongeveer de helft is van het totale aantal banen in die regio.

De laatste kolencentrale in Duitsland zal naar verwachting in 2038 worden gesloten. Hieraan voorafgaand zullen de van steenkool afhankelijke lidstaten in totaal 14 miljard euro ontvangen om in de getroffen regio's te investeren. De middelen kunnen worden gebruikt voor digitaliseringsprojecten, uitbreiding van het toerisme, verbetering van de stedelijke infrastructuur of innovatieve projecten op het gebied van klimaatactie en milieubescherming.

Lidstaten waarvan de regio's, industrieën en werknemers de grootste uitdagingen zullen ondervinden bij de overgang naar groene energie, kunnen een aanvraag indienen voor financiering uit het EU-Fonds voor een rechtvaardige transitie. Via een dialoog met de Europese Commissie zullen zij "territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie" moeten definiëren, waarin de uitdagingen in elke regio, hun ontwikkelingsbehoeften en -doelstellingen en de tegen het jaar 2030 in te voeren steunmaatregelen moeten worden uiteengezet.

Hoe we energie groen en eerlijk maken: een rechtvaardige transitie

Wilt u uw mening over de toekomstige klimaatsbeleidsmaatregelen van de EU delen met mensen uit heel Europa?

Hoe wilt u bijdragen aan een klimaatneutraal Europa?
Praat en doe mee!

Hoe u kunt bijdragen aan een klimaatneutraal Europa

Ga voor zonne-energie

installeer zonnepanelen om energie voor uw woning op te wekken.

Zet 'm lager

zet de verwarming in uw huis een graad of meer lager.

Isoleer het

installeer of verbeter de isolatie in uw woning.

Ga over op andere energie

schakel over naar een CO₂-vrije energieleverancier voor uw woning.

Wilt u op de hoogte blijven van de resultaten van de Peer Parliaments?

Interesse om zelf een Peer Parlement te organiseren?

Bureau voor publicaties van de Europese Unie

climate-pact.europa.eu

[EUClimateAction](#)

[EUClimateAction](#)

[ourplanet.eu](#)

[EU Environment and Climate](#)

[EUClimateAction](#)

#MyWorldOurPlanet
#EUClimatePact